

Szt.
90 516 011/211

MUZEUM PRZEMYSŁOWE MIEJSKIE WE LWOWIE.

[I] 910

PUBLIKACYE

ZE ZBIORÓW MUZEALNYCH.

LWÓW 1911. — DAKŁADEM ZARZĄDU MUZEUM.
Z Drukarni i Litografii Piller-Neumanna.

PAŃSTWOWE
ZBIORY SZTUKI

Stromer Wk.

PIHS

2620 (1.)

M.N.

64408

Tablica 1.

Szafa gdańska.

Druga połowa 17. wieku.

Szafa ta reprezentuje typ, który wykształcił się w drugiej połowie wieku 17, w miastach nadmorskich północnych Niemiec, od Hamburga i Lubeki aż po Gdańsk. Szafy stamtąd pochodzące wyróżniają się następującymi cechami:

Materyał stanowi drzewo orzechowe, którem furnirowane są wszystkie powierzchnie, z orzechu również wykonana jest płasko rzeźbiona, nakładana dekoracja. Charakterystyczne są dalej obramienia pól środkowych na drzwiach i na umieszczonych w cokule dwóch szufladach. Obramienia tych pól, wydatnie po nad powierzchnię reszty ścian wzniesionych, są »gierowane« czyli »krępowane« (verkröpft), ze sztabek bogato profilowanych i z nadzwyczajną precyzją łączonych z sobą pod kątem. Znamiennym jest dalej silnie wyładowany i bogato profilowany gzyms wieńczący, którego środek wypełnia zawsze aplikowana płaskorzeźba figuralna. Na szafach pochodzących z warstatów w Gdańsku i z innych nadmorskich miast wschodnich aż po Lubekę, gzyms wieńczący, jak to widzimy na naszej szafie, jest również »gierowany« i podnosi się w środku, tworząc rodzaj ściętego u góry szczytu. Bogata, wydatnie modelowana płaskorzeźba dekoruje powierzchnie pilastrów i kapitele ich festonami i splotami liściowymi, z których wychylają się postacie puttów lub ich główki, klinowe pola na drzwiach wypełniają również te same motywy dekoracyjne.

Na naszej szafie dekoracja rzeźbiona występuje niezwykle bogato, zdobiąc także bazy pilastrów na cokule orłami na tle splotów liściowych, zdobiąc gzyms wieńczący po bokach główkami lwimi i tworząc antaby u szuflad w formie lwich główek. Najbogaciej występuje płaskorzeźba w pośrodku gzymsu wieńczącego, gdzie wśród skrętów akantu widzimy w środku postać kobietę dźwigającą armatę, po bokach dwóch zbrojnych rycerzy; u góry płaskorzeźba zakończona jest koroną z liści akantowych.

Jak wszystkie szafy gdańskiej roboty, posiada i nasza wygląd niezwykle ciężki wskutek proporcji swoich, mianowicie z powodu formy kwadratowej i bardzo wysokiego, silnie wyladowanego gzymsu wieńczącego. Wysokość szafy wynosi 2·54 m., szerokość 2·45 m., głębokość 65·5 cm. Pochodzi ona z nabytego przez Gminę miasta Lwowa w r. 1908 zbioru w Sitkowcach.

MUZEUM PRZEMYSŁOWE MIEJSKIE WE LWOWIE.
TABLICA 1.

SZAFKA GDAŃSKA.
DRUGA POŁOWA WIEKU XVII.

PIHS

MUZEUM PRZEMYSŁOWE MIEJSKIE WE LWOWIE.
TABLICA 2.

PARA WAZONÓW FAJANSOWYCH.
WYRÓB WARSZAWSKI, OSTATNIA ĆWIERĆ WIEKU XVIII.

PIHS

Tablica 2.

Para wazonów fajansowych.

Wyrób warszawski, ostatnia ćwierć wieku 18.

Wazony te pod względem technologicznym należą do fajansów emaliowanych. Czerep dość twardy, ścisły, dźwięczny, barwy żółtawo-białej, powleczone jest emalią cynową, białą z odcieniem sinawym. Emalia ta stanowi tło umieszczonych po obu stronach brzuśca medalionów czterowrębnych, zresztą tworzy tło cieńko nałożona farba zielonawo-żółta. Do dekoracji użyto barw zielonej w dwóch tonach, czerwonej, buraczkowej, niebieskiej i czarnej tworzącej kontury rysunku. Niektóre partye są nadto ożywione i cieniowane złotem polerowanym. Tło i dekoracja wykonane są farbami nie znoszącymi wysokiej temperatury garncarskiej i używanymi zwyczajnie do malowania porcelany i steingutu.

Forma wazonów jest chińska. Dekoracja obu naczyń jest prawie identyczna. Każdy z medalionów wypełnia pejzaż z palmą i drzewem laurowym, oraz z siedzącymi i wzlatującymi ptakami podobnymi do bażantów. Tło między medalionami, na szyi i na pokrywie wypełniają większe i mniejsze gałązki kwiatowe, stylizowane na sposób chiński. Wazony oznaczone są literą W, która na jednym powtarza się dwukrotnie, raz wykonana farbą żółtą, a drugi raz czarną, na drugim raz tylko, w barwie czarnej.

Naczynia wykonane zostały w Warszawie, najprawdopodobniej w fabryce fajansów Wolffa, założonej około r. 1783., wkrótce po

upadku utrzymywanej kosztem Stanisława Augusta fabryki fajansów w pałacu Belwederskim. Wysokość naczyń wraz z pokrywami 42 cm., wysokość bez pokryw 31·5 cm., średnica dna 11·5 cm., średnica otworu 10 cm. Wazony pochodzą ze zbioru nabytego przez Gminę miasta Lwowa w Sitkowcach.

MUZEUM PRZEMYSŁOWE MIEJSKIE WE LWOWIE

TABLICA 3.

A.

B.

C.

PASY POLSKIE.
KONIEC WIEKU XVIII.

PIHS

Tablica 3.

Pasy polskie.

Koniec wieku 18.

A) Pas złotolity, czterostronny.

Strona przednia: Środek wypełniają paski poziome, trojaki, paski czarne bez dekoracji, paski z tłem przez pół białem, a przez pół czarnem, wypełnione rzędami kólek i krzyżów nad nimi złotych i paski o tle złotem, wypełnione gałązkami kwiatowymi w kolorze przez pół zielonym, przez pół zaś czarnym. Tak samo, jak te ostatnie dekorowany jest szlak boczny obiegający pas dokoła. W końcach na tle złotem umieszczone po dwa bukiety kwiatowe, kokardami przewiązane, z jednej strony w kolorze zielonym, z drugiej w czarnym.

Strona odwrotna: Środek wypełniają paski przez pół niebieskie, przez pół białe, bez dekoracji, paski białe z kólkami i krzyżami czerwonymi i paski przez pół czarne z gałązkami kwiatowymi srebrnymi. U końców i na szlaku bocznym wzór złoty na tle przez pół zielonym, przez pół czarnem.

Końce obszyte frendzlą złotą. Na końcach z obu stron marka: baranek wielkanocny i litery P. I. (Paschalis Jakubowicz) Pas pochodzi z fabryki założonej przez Paschalis Jakubowicza w Lipkowie po roku 1791. Długość 3.44 m., szerokość 37 cm.

B) Pas lity, dwustronny.

Środek o tle przez pół jasno zielonawem, przez pół różowem, pokryty gęsto szeregiem zygzaków zielonawo-szarych, konturowanych

złotem, na tem ułożone szeregami, jakby korony kwiatowe o płatkach płomykowatych, wykonane złotem. Szlak boczny na tle złotem dekorowany skrętami gałązek kwiatowych (bławaty, tulipany, róże i t. d.), wykonanych jedwabiem w kilku barwach.

Na końcach po dwie nisze ostrołukowe, z których każda na tle złotem wypełniona owalnym wieńcem kwiatowym, wykonanym równie, jak nisze, jedwabiem kolorowym i srebrem. Tło odwrotnej strony czarne.

U jednego końca z obu stron marka: Franciscus Masłowski Cracoviae. U końców naszyta frendzla złota. Pas pochodzi z fabryki Franciszka Masłowskiego, założonej w Krakowie po roku 1787. Długość 4.28 m., szerokość 36 cm.

C) Pas lity, dwustronny.

Tło złote. Środek rozdzielony na paski poziome trojaki, wypełnione skrętami gałązek kwiatowych, wykonanych jedwabiem w kilku barwach, dalej paski wypełnione rzędami gałązek liściowych w barwie czerwonej, wreszcie motywami geometrycznymi w tle srebrnym. Szlak boczny dekorują na tle złotem gałązki kwiatowe wykonane jedwabiem w trzech barwach.

W zakończeniach umieszczone po dwie stylizowane gałęzie kwiatowe wyrastające z gruntu, wykonane na tle złotem jedwabiem w kilku barwach. Tło strony odwrotnej czarne.

Na końcach naszyta frendzla złota. Na jednym z końców po obu stronach napis: SŁUCK. Pas pochodzi z fabryki w Słucku z drugiej połowy wieku 18. Długość 3.72 m., szerokość 35 cm.

MUZEUM PRZEMYSŁOWE MIEJSKIE WE LWOWIE.

TABLICA 4.

DYWAN WEŁNIANY, WIĄZANY.
WYRÓB POLSKI, WIEK XVIII.

P125

Tablica 4.

Kobierzec wiązany polski.

Wiek 18.

Sznury podłużne złożone są z nici podwójnej, z których jedna jest wełniana, druga roślinna; dwie poprzeczki podwójne są z wełny, włos z nici potrójnej wełnianej.

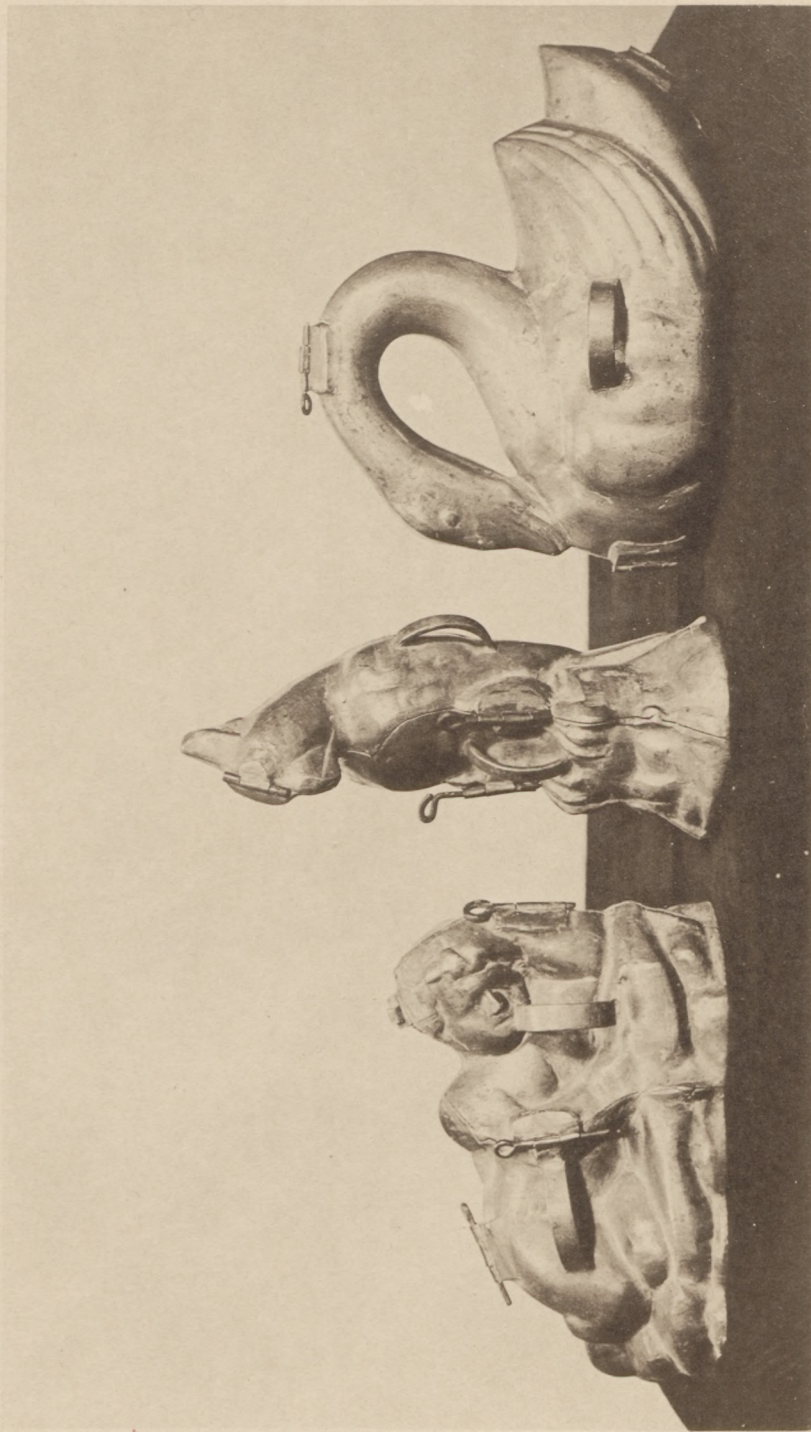
Tło środka i bordiury głównej jest barwy kremowej, tło obramienia wewnętrznego szafirowe, zewnętrznego oliwkowe, dekoracja wielobarwna. W środku, na osi podłużnej mieszczą się dwa kosze niskie, wypełnione kwiatami, z których wystercza tulipan i dwa hiacenty. Resztę środka zajmuje sześć bukietów kwiatowych, ułożonych w dwóch rzędach pionowych. Bordiurę główną wypełniają palmy i gałązki kwiatowe. W obramieniu zewnętrznym ułożony szereg gwiazdek, w obramieniu wewnętrznym szereg stylizowanych gałązek łamanych, krajami rozrzucone motywy kwiatowe.

Okaz ten należy niewątpliwie do grupy mało dotąd zbadanych kobierców wykonanych w Polsce w wieku ośmnastym. Długość 155 cm. — 162 cm., szerokość 140 cm. — 145 cm.

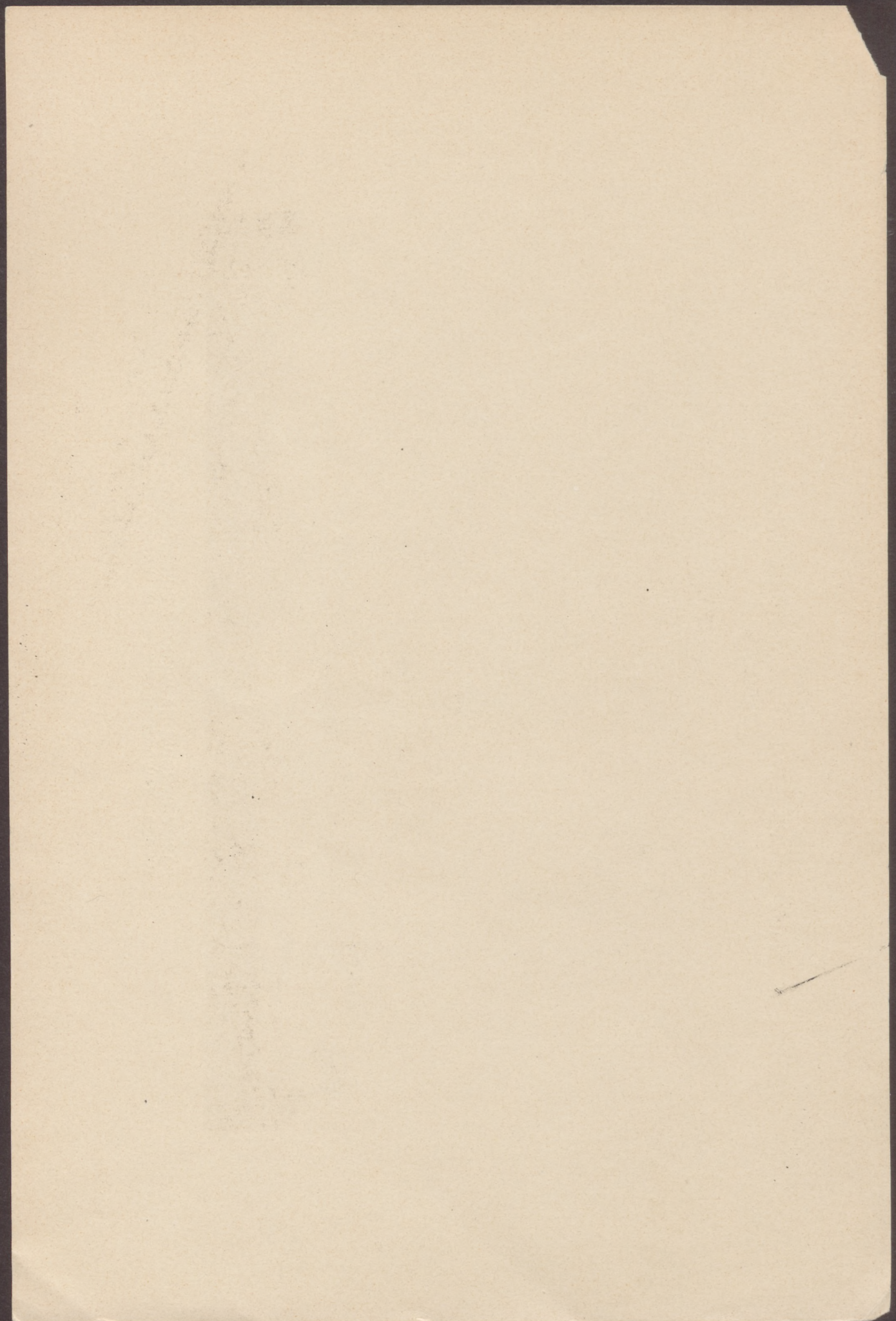

MUZEUM PRZEMYSŁOWE MIEJSKIE WE LWOWIE

TABLICA 5.

FORMY CYNOWE NA WYROBY CUKIERNICZE.
WYRÓB PRAWDOPODOBNIE POLSKI, WIEK XVIII.

Tablica 5.

Trzy formy cynowe na lody lub inne
wyroby cukiernicze.

Wiek 18.

Pierwsza forma posiada kształt amorka śpiącego na skale, druga kształt siedzącej na pniu papugi, trzecia łabędzia z szyją ku piersi zgiętą.

Każda forma składa się z trzech lub czterech części, które dają się rozkładać i łączyć z sobą w całość za pomocą splintów. Wewnątrz form wszystkie szczegóły odlane są i cyzelowane bardzo dokładnie.

Okazy te cynowe, bardzo niezwykle, są prawdopodobnie wyrobem polskim z wieku 18. Wymiary pierwszej formy (amorka): wysokość 18 cm. długość 26 cm., drugiej (papuga): wysokość 28 cm. trzeciej (łabędź): wysokość 23 cm., długość 28 cm.

Tablica 5.

Tęty formy cynowe na lody lub inne wytopy chłodnicze.

Uwaga 1.

Przygotowanie formy cynowej na lody lub inne
wytopy chłodnicze. Na podłożu papieru lub innego materiału
z wytycznymi rysunkami, które mają być wykopane w
materiał, który ma być użyty do wytopienia lodu lub
innych wyciepów chłodniczych. Wykonanie formy
cynowej na lody lub inne wyciepów chłodniczych.
Odcinek 1. Wykonanie formy cynowej na lody lub
inne wyciepów chłodniczych. Wykonanie formy
cynowej na lody lub inne wyciepów chłodniczych.
Odcinek 2. Wykonanie formy cynowej na lody lub
inne wyciepów chłodniczych. Wykonanie formy
cynowej na lody lub inne wyciepów chłodniczych.

